

Decàleg #F.

Un poble autoorganitzat localment és imparabile

Com a ciutadania activa, en el marc de la democràcia formal, hem delegat als partits polítics la responsabilitat d'autoorganitzar-nos per tenir cura de la nostra vida col·lectiva, per vetllar pel bé comú des de la diversitat de posicions i de procedències.

Què fer, quan la necessitat o la voluntat d'elaborar una estratègia o de preparar una acció no violenta ens porten a **organitzar-nos en assemblees de proximitat** i ens adonem que **no sempre funcionen** com espai adequat per **assegurar la participació de qualitat de tothom** que vol prendre-hi part?

I, què fer, si ens adonem que ens costa molt **articular les assemblees de territoris més amplis? Com compaginar una bona participació de base amb una eficaç acció conjunta?**

Compartim algunes pistes sorgides de diferents experiències i propostes, que cadascú pot estudiar i aplicar o adaptar a la seva pràctica *:

1. L'estratègia no violenta (Decàleg #3) no sols inclou la denúncia i la desobediència, també la no cooperació i la construcció d'alternatives. I, per a qualsevol d'aquests quatre pilars és imprescindible una autoorganització inclusiva i alhora molt operativa orientada a l'efectivitat, tant per a situacions de calma com per a situacions d'emergència i repressió. Les assemblees han d'estar preparades per prendre decisions i actuar, també i especialment, sota pressió en situacions d'urgència. I això requereix tenir els equips coordinadors legítims i els procediments adequats per aquestes situacions. Hi ha moments i ritmes per deliberar i moments i ritmes per actuar.

2. Assegurar que tothom pugui prendre part en l'assemblea. En general, els parlaments estan massa regulats i les assemblees, massa poc. Què podem fer quan tenim molts temes a tractar, som molta gent i tenim poc temps? Com que ser molta gent és positiu i com que el temps a dedicar alhora per molta gent és escàs, hem de **cercar com reduir el nombre de temes a tractar**. Abans de començar a donar la paraula sobre qualsevol dels temes, millor si els participants, amb targetes de colors o amb les mans... els poden **prioritzar**, o els poden valorar per **mostrar el grau d'acord inicial**. Així podrem concentrar la deliberació sobre els temes que tinguin més acord, per posar-los en marxa; o en els que en tinguin menys, per aportar raons que puguin millorar el grau d'acord.

3. Assegurar que tothom pot fer la seva aportació i que aquesta pot influir en l'assemblea. Assemblea **no vol dir torn obert** de paraules. Assemblea és un espai que permet **dialogar**, parlar i escoltar, **deliberar** – estar oberts a canviar a partir dels pros i contres exposats; fruit d'aquesta interacció, és un espai que permet arribar a uns acords que mostren la força del col·lectiu.

4. Formar petits grups que donen la possibilitat real de participar. A més de reduir i centrar els temes a tractar, un altre camí per afavorir aquest diàleg molt difícil a fer entre molta gent amb ronda oberta de paraules, és **començar amb petits grups** (d'entre 5 i 8), que tracten el tema acordat durant un temps suficient perquè cadascú pugui fer la seva aportació i es puguin recollir les conclusions amb el grau d'acord que el grup obté. I, a continuació, **un enllaç** de cada petit grup, es troba amb els enllaços dels altres petits grups, i **posen en comú en la plenària les conclusions** amb els graus d'acord. I així, en no massa temps, **tothom ha pogut fer les seves aportacions**, que han pogut ser recollides i posades en comú en l'assemblea plenària.

5. Construir acords amb el màxim de consens o de consentiment. El que dóna força a una assemblea és aconseguir acords sense haver de votar (sense vencedors ni vençuts). Tant en els petits grups com en la plenària un primer pas és veure, orientativament, el **grau de consens** o de dissens que té un tema. Si tothom està d'acord o tothom en desacord, no cal perdre més temps. Si hi ha **diversitat de posicions** potser convé que un parell de cada posició expressi les seves raons, **sense repetir-se**. I un cop tothom ha pogut **escoltar els arguments**, el grup es pot posicionar de nou (amb targetes o amb les mans) fins que fruit de la deliberació s'aconsegueix un alt **grau de consens** (fins la unanimitat) o un alt **grau de consentiment** (amb el mínim d'objeccions, o cap).

6. Els qui estan al servei de l'assemblea: facilitar, relatar i enllaçar. En una assemblea, com en qualsevol grup humà, hi ha uns **rols que la fan viure**. Aquests rols poden ser "naturals", o triats, en funció de les necessitats a cobrir i de les competències de cadascú. Perquè els objectius i procediments fins ara exposats es puguin atènyer va molt bé, que en cada petit grup i en cada assemblea, com a mínim, algú **faciliti la participació** de tothom amb els procediments acordats, algú altre **prengui nota dels temes i dels acords** i, algú més, **faci d'enllaç** amb els altres grups o assemblees.

7. El consentiment, un bon sistema per a la tria d'aquests rols. Sobretot, quan l'assemblea passa a ser un organisme viu amb comissions, convé que la tria d'aquestes funcions sigui sense candidatures. És a dir, per a cada grup, comissió o assemblea, cadascú escriu el nom de la persona que considera més capacitada per fer cada rol. I es tria la persona, si és possible, per consentiment (sense cap objecció). D'aquesta manera evitem les lluites de poder, cerquem servidors de la comunitat i reduïm els ressentiments entre vencedors i vençuts de totes les eleccions.

8. Transparència de les sessions, dels continguts i dels resultats. Tot serà més clar si els temes i el grau de suport de cadascun estan clarament escrits, ben visibles per a tothom – pissarra, projector... i, si s'aproven les conclusions amb un sistema diàfan, sempre que sigui possible sense haver de votar – per grau de consens o per consentiment. Una de les dificultats per transformar les assemblees en espais més deliberatius i eficients, sobre tot en situacions de bloqueig, és la tria i l'acceptació per part de l'assemblea de facilitadors "imparcials", amb experiència, si cal externs, que auto-limiten les seves intervencions i que no poden ser membres destacats ni membres sospitosos de pertànyer a una o altre posició.

9. La comunicació noviolenta base de qualsevol deliberació empàtica: observar i sentir. El primer pas és **observar sense jutjar**. Quan en una relació amb un altre hi ha alguna cosa que em molesta, es tracta d'intentar descriure, a un mateix i a l'altre sense jutjar, la situació que m'afecta o em preocupa. És molt important observar, descriure els fets i no jutjar la persona. El segon pas és **ser conscients dels sentiments** que a mi -i no a l'altre- em provoca aquesta situació. És a dir, analitzar què sento -por, ràbia, gelosia...- davant del fet o del problema que m'afecta.

10. La comunicació noviolenta base de qualsevol deliberació empàtica: necessitats i peticions. El **tercer pas** és, a partir dels meus sentiments, **identificar quines són les meves necessitats** insatisfetes que el problema m'està fent aflorar. I el quart pas és, **formular una petició, possible de realitzar** per l'altre, que serveixi per satisfer les necessitats que he identificat.

*Recollim aportacions de [Catalunya democràcia plena](#), del [Parlament ciutadà](#), de [La participació deliberativa](#), de la [Sociocràcia](#), de la [Comunicació noviolenta](#) i de Lluís Ma Xirinacs amb l'"[Arbre de les assemblees](#)"¹